Cromatius prefectus qui cum idola oīa ſe cōfringere ꝓmiſiſſet. vnū tñ abſcondit ſed ſanari non potuit. quouſqꝫ ꝯfractum fuit. Similes ſunt qui penitentiā volentes inchoare pctā ſua deſerūt. vnū tamen retinere volūt. Quidam ſunt debiles ad bonū inceptum ꝓſequendum. tales ſunt ſicut ſtatue que pedes habent. ſed in ambulando non ꝓficiunt. de quoꝝ numero erant multi chriſtiani qui fidē defendere incipiebāt ſed ꝓtinus deficiebant. Ideo Sebaſtianus clamidem deferebat ꝛ eos ꝯfortabat. Quidam eñ ſunt debiles ad bonū ꝓſecutum ꝯſummādū. in quorum ꝑſona dicit apl's. Ro. vij. Perfectū aūt bonū non inuenio. de quoꝝ numero erāt marcellianus ꝛ marcus qui fortiter incepant ꝯſtanter ꝓſecuti fuerāt ſed parentū blandicijs emolliri nō ꝯſummabāt. Ad quos ſebaſtianus clamans dixit. O fortiſſimi milites chriſti nolite ꝑ miſera blandimenta coronā deponere ſempiternam. Quidā vero erant debiles ad aduerſa ſuſtinendū. de quibꝰ dr. Luc. viij. Ad tpus credunt ꝛ in tpe tēptatōnis recedūt. De quoꝝ numero erant multi chriſtiani. qui timore penaꝝ martyria fugiebāt. iſtos ad amorē martirij incitabat dicēs. In amorem martirij noſtros ſuſtinemus affectus

¶ Tercio fuit ꝯſolator afflictoꝝ cum dicit Genua debilia roboraſti. Erant eī quidā afflicti ꝓpter penam inflictam a tyrāno. de quoꝝ numero erant marcellianus ꝛ marcus iſtos Sebaſtianus ꝯſolatus ē ꝑ ſalubrem exhortatōnem. Iſaye. l. Dñs dedit mihi linguā eruditam vt ſciam ſuſtētare eum qui lapſus eſt verbo. Quidam erāt afflicti ꝓpter penam cōtractā a morbo. de quoꝝ numero erat zoe vxor Nicoſtrati ꝛ tranquillinus ꝛ Cromatius. qui morbo grauiſſimo laborabant ꝛ infirmabantur. Iſtos ꝯſolatus ē beatus ſebaſtianus ſanando eos ꝑ efficacem orōnem. nā ſicut dr Iac. v. Multū valet deprecatio iuſti aſſidua. Quidā erant afflicti ꝓpter penā immiſſam a deo. de quorū numero erant romani ꝛ papienſes. Contra quos vt legit in hiſtorijs longobardoꝝ tanta peſtis a deo fuit miſſa vt vix vnus alteꝝ ſufficeret ſepelire. Iſtos ꝯſolatus eſt ſanādo ꝑ ſuaꝝ reliquiaꝝ deuotā veneratōnē. Mox eñ ſicut ibidē legit vt in papiam ſue reliquie ſunt delate peſtilentia illa ceſſauit. Quidā eī erant afflicti ꝑ penam immiſſam a diabolo. de quoꝝ numero erat quedam mulier in tuſcia vt refert Grego. in dialogo que dum ad dedicatōnem eccl'ie ſancti Sebaſtiani ire deberet nocte illa a ꝯcupiſcentia ſtimulata a viro ſuo noluit abſtinere. que mox vt ſancti Sebaſtiani oratoriū eſt ingreſſa a diabolo eſt vexata. Iſtam ꝯſolatus eſt ſanādo ꝑ ſuā ꝛ ſancti fortunati interceſſionē voluit iī ipſa tamē prius vexari vt oñdat ꝙ diligat mūdiciā voluit ꝛ ſacerdotē qui pallio altaris eam opuit ſimiliter vexari. vt oſtēdat ꝙ odit preſumptuoſā audaciā. voluit ad incantatonē eam amplius vexari. ita ꝙ legio demonū in eam intrauit vt oñdat ꝙ odit ſupſtitionem fallacem ꝛ vanam.

¶ De ſancta Agnete virgine ꝛ martyre.

Sermo primus

Mulierem fortē quis inueniet Prouer. vlti. Inuentū eſt hodie de ſcā agnete ꝙ ſalomon aut ꝑ impoſſibilitatē aut ꝑ difficultatem aut ꝑ āmiratōnem ſe nō poſſe inuenire dicebat fortē mulierē. Scā quidē agnes adeo fortis extitit ꝙ triplex certamē maximū ſupauit Primū nāqꝫ certamē hūit ꝯtra ꝑfecti filiū qui volebat ſibi ſubripe ꝟginitatē inducēdo ipam ad ſuū ꝯiugiū Scdm hūit ꝯtra ipſum ꝑfectū qui volebat polluere ſue fame honeſtatē trahendo ipſam ad ꝓſtibulū. Terciū ꝯ ꝑfecti vicariū hūit qui volebat in ipſa corrūpe fidei integritatē multiplex inferēdo ei certamē

Sed in quolibet certamine habuit celeſte
adiutorium. Nam primo habuit angelū
Unde ipſa dixit Mecum enim habeo cu
ſtodem corpis mei angelum dnī Secū
do habuit xp̄m. vnde ait Unigenitus dei
filius murus mihi eſt impenetrabilis. et
mei cuſtos nunqꝫ dormiēs ⁊ defenſor nū
qꝫ deficiens. In tercio habuit ſpūm ſan
ctum. vnde dicit Ecce nunc per ſpūm ſan
ctū rore celeſti perfuſa focus iuxta me mo
rit. ¶ Circa primū notandū qꝫ ipſa quin
qꝫ habuit. que in alijs mulierib ſunt ad
impedimentum caſtitatis. in ſe aūt ſunt i
ſtrumentū virtutis. Primū eſt etas iuue
nilis. qr. xiij. etatis ſue anno mortem pdi
dit ⁊ vitam inuenit. ⁊ ſicut Ecclēs. xj. A
doleſcentia enī ⁊ voluptas vana ſunt. Sz
etatem iuuenilem mentis canicie tpauit.
vnde dr̄ de ea. Infantia ꝯputabatur in an
nis. ſed erat ſenectus mentis immenſa.
corpe iuuencula. ſed animo cana. Sapi.
iiij. Cani ſunt ſenſus hoīs ⁊c̄. ¶ Secundū
eſt pulchritudo corporis Ipſa enim ſicut
dr̄ d ea fuit pulchra facie ſed pulchrior fi
de. Et ſic dicit Prouerb. xxxj. Fallax grā
⁊ vana eſt pulchritudo. ſed ipſa pulchritu
dinem ſuā corpis maceratione turpauit.
Unde poterat dicere illud Can. j. Nigra
ſum ſed formoſa. nigra exterius p mace
ratōem. formoſa interius p virtutum de
corē. vnde dicit grego. in dyalo. de galla
nobiliſſima feīa que ad inſtar ſcꝫ viri habi
tura erat barbā ſi non nuberet. Illa exteri
us nihil timuit deformitatis que interio
rem ſpūm amauit. Nec mirꝫ eſt ſi hoc in il
la fedaret̄ qđ a celeſti ſponſo non amare
tur. ¶ Tercium eſt multiplex oblatio mu
nerꝫ. vnde dicit̄ qꝫ cepit offerre plurima.
⁊ pluriora promittere. Multe enim ſunt
quas nō decepit iuuentus nec pulchritu
do. ſed inducit munerꝫ oblatio. Oſee. iiij.
Munera dederunt amatorib ſuis. Ipſa
aūt munera oblata deſpexit. vnde dicitur
in legenda. Detulit ſecum precioſa orna
menta que ab ea ſunt tanqꝫ ſtercora repu
tata. Sciebat enim qꝫ hmōi munera non
dant̄ ſponſis ſed ꝯcubinis Gene. xxv. Fi
lijs autem ꝯcubinarꝫ largitus eſt munera
¶ Quartum eſt nobilitas amatoris. Nā
nobilitas virorꝫ facilius inclinat animos
puellarꝫ. Ille autē erat filius prefecti vr
bis rome. ⁊ ideo nobilis ⁊ ſublimis Sed
ipſa eius nobilitatem comparatōne ſpon
ſi celeſtis vilipendit. vnde ait. Diſcede a
me pabulum mortis. quia iam ab alio a
matore preuenta ſum qui longe te nobili
or eſt. ⁊ a genere ⁊ dignitate ¶ Quintum
eſt terror ſupplicij. quia prefectus multa
ſupplicia ei minatus eſt. Multe aūt ſunt
que reſpuunt munera. ⁊ conſentiunt pro
pter ſupplicia. Danielis. xiij. capitu. Sic
faciebatis filiabus iſrahel. ⁊ ille timētes
loquebantur vobis. Sed ipſa terrores ⁊
minas deriſit. vnde dicitur de ea qꝫ terrē
tem ſicut ⁊ blandientē animo deridebat.
Ambroſius. Cetere puelle toruos vul
tus parentum ferre non poſſunt. ⁊ acu pū
cta diſtricta ſolent quaſi vulnera flere.
Hec autem virgo cruentas carnificum
manus impauida expectauit. ¶ Secun
dum certamen habuit contra prefectum
quia voluit polluere in ipſa honeſtatem.
trahendo eam ad proſtibulū. In quo cer
tamine contra eam multa aduerſarius te
la iniecit. ſed beata virgo omnia ſupera
uit. Primo namqꝫ fecit ipſam nudam
per ciuitatem duci. vt ſcilicet nuditas ſi
bi verecundiam faceret. Solent enim ip
ſe virgines magis nuditatis verecundi
am timere qꝫ penam. Ezechielis. xvj. ca.
Eras nuda ⁊ confuſione plena. Sed cō
tra iſtud telum habuit denſitatem capil
lorum qui eam induerunt. ⁊ verecundiā
propulſauerunt. ij. Corinth. x. Capilli p
velamine mulieri dati ſunt. Secundo in
loco turpi. id eſt in proſtibulo fecit eam
includi vt nomen ⁊ honeſtatem pollueret
Iohel. iij. Poſuerunt puerꝫ in ꝓſtibulo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sed ipſa ꝯtra hoc habuit ſocietatem angeloꝝ vt ſcꝫ preſentia angeloꝝ loci infamiam aboleret. Iſa. xxxv. In domibꝰ in quibꝰ prius habitabãt dracones orietur viroꝛ calami ⁊ iunci. Calamus ⁊ iuncus virent iuxta fluenta aquaꝝ ⁊ ſignat angelos qui habent virorem ꝯtemplatõis ⁊ ſunt merſi in pelagus amoris. Tercio in loco ſcꝫ obſcuro fecit eam claudi. vt loci obſcuritas virginẽ ꝑterreret. Contra iſtõ habuit luminis claritatem que tanta fuit vt nullus poſſet eam ꝯtingere vel videre Sap. xviij. Sanctis autem tuis maxia erat lux. ij. Coꝛ. vi. Que ſocietas luci ad tenebras. Quarto ſine veſtimẽto fecit eã relinqui vt frigoris aſꝑitas eã affligeret Mich. ij. De ſuꝑ tunicã pallium ſubtuliſtis. Contra hoc habuit veſtem celeſtem quaꝫ angeli ſibi in carcere parauerũt. Judith. x. Induit ſe veſtimẽtis iocũditatis ſue. Quinto omnibꝰ eam fecit exponi vt ꝓ vno quem ꝯtempſerat omnes haberet ij. Macha. iiij. Auſus eſt gymnaſiũ ꝯſtituere ⁊ optimos ephxboꝝ in lupanari ponere. Contra hoc habuit dei virtuteꝫ qua omnes qui ingrediebant̃ ꝯuertebant̃. j. Reg. x. Inſiliet in te ſpũs domini ⁊ mutaberis in viꝝ alteꝝ. Sexto filio ſuo illudendam dedit vt quẽ noluerat habere maritum haberet amaſium. Contra hoc habuit iuſticiarij dei emulatõnem. i. demõis qui ipſum ꝓfocauit. Unde ipſa ait. Ille cuius voluntateꝫ volebat ꝑficerere ꝓ ãtẽ in eum accepit ⁊ occidit. Demones eniꝫ ſunt iuſticiarij dĩ. qui ⁊ ſi a ſeipſis hẽant malam voluntatẽ a deo tamen iuſtam accipiũt poteſtatem. j. Re. xviij. Spiritus dñi malus inuaſit ſaul. Eſt eniꝫ ſpiritus dñi ꝓpter acceptam poteſtatem. ſꝫ malus ꝓpter iniquam volũtatẽ. Terciũ certamẽ habuit ꝯtra prefecti vicariũ. qui voluit in ip̃a corrũpe fidei integritatem multiplex inferendo ſuppliciũ. ſed ipſa omnia ſuparuit ſupplicia. Fecit nãqꝫ ipſam virginem ꝓijci in ignem ⁊ ipſum ignem fecit copioſum fieri. ⁊ tandem in gutture fecit eam gladio feriri. In ignem quidem fecit eam ꝓijci ꝓpter ꝯſumptõnẽ vt. ſ. ignis carnẽ ⁊ oſſa in cinerem redigeret ne ſcilꝫ alique reliquie remanerẽt. Amos. ij. Suꝑ tribꝰ ſceleribꝰ moab. ⁊ ſuꝑ quartũ non ꝯuertã eũ. qꝛ incenderũt oſſa regis ydumee vſqꝫ ad cinerem. Primũ ſcelus fuit. qꝛ filius ipſius prefecti virginitatem ſibi ſubripere voluit. Secundũ qꝛ ipſe prefectus eam nudam ꝑ ciuitatem duci fecit. Terciũ. qꝛ eam in lupanari expoſuit. Quartũ qꝛ ip̃e vicarius eam ĩ ignem ꝓijci fecit. vt eius oſſa in cinerem redigerent̃. ſed iſtõ certamen vicit per oratõnem deuotam. qꝛ mox vt orauit ignis extinctus fuit. Ecci. lj. In medio ignis non ſum eſtuata. Secundo ipſum ignem copioſum voluit fieri. vt ⁊ ipſa cito cõſumeretur ne ſibi auferretur. Sed ꝯtra iſtud certamen habuit refrigerantem dei gratiã. que ſibi refrigeriũ preſtitit. vnde ipſa ait. Ecce nũc ꝑ ſpm̃ ſcm̃ roꝛe celeſti ꝑfuſa focus iuxta me moꝛit̃. Ecci. iiij. Ignem ardentẽ extinguit aqua i. refrigerãs dei gratia. Tercio in gutture fecit eam ſecari. ſed iſtud certamen vicit ꝑ celeſtem palmam quã acquiſiuit Apo. vij. Stantes ante thronũ dei in cõſpectu agni amicti ſtolis albis ⁊ palme in manibus coꝝ. Stat ante thronũ dei ꝑ ꝯtẽplationem deitatis. In ꝯſpectu agni ꝑ ꝯſiderationeꝫ humanitatis Amicta ſtola alba ꝑ dotem anime. ⁊ palme in manibꝰ eius ꝑ oſtenſionem victorie

De eadem Sermo. ij.

Fortitudo ⁊ decoꝛ indumentum eius ⁊ ridebit in die nouiſſimo. Prouer. vlt. Hec verba ꝯuenienter de ſcã agnete exponi pñt q̃ fuit robuſta decora ⁊ leta. Fuit ſic robuſta ꝙ etiaꝫ hoſtes vicit. Fuit decora ꝙ oĩbꝰ placuit. mõ leta qꝛ ad leticiaꝫ ſempiternã ꝑuenit.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

De Sancta Agnete

Primo igitur fuit robuſta ⁊ fortis. ideo
premittit̄ fortitudo. Fuit enim fortis. qꝛ
vicit fortiorem ſe. i. dyabolū. vnde dicit
beata agnes Spurcicias dyaboli imma
culato calle tranſiui. j. Johan. ij. Scribo
vobis adoleſcentes qꝛ viciſtis malignū.
Fuit fortior. qꝛ a nemine potuit vinci. nec
a prefecti filio, ꝓmiſſis donis. nec etiā ab
ipſo prefecto irrogatis iniurijs. nec ab ip
ſo vicario illatis ſupplicijs. Eccl. xlviij.
Potentia nemo vicit illum. Fuit fortiſſi
ma. qꝛ vicit ſemetipſam. ſcꝫ corpus ſeruā
do mundiciā. ⁊ animā ſeruando pacienti-
am. Prouer. xvj. Melior eſt paciens vi-
ro forti. ⁊ qui dominat̄ animo ſuo expug
natore vrbiū. Fuit ſuꝑfortiſſima. qꝛ vicit
deum. ⁊ hoc qn̄ reſuſcitando filium prefe
cti orōnibus deuotis induxit. Eccleſ. vj.
Mulier fortis oblectat viꝝ ſuum. i. deū
Gen. xxxij. Si ꝯtra deum fortis fuiſti qn̄
to magis ꝯtra homines preualebis. Se
cundo fuit decora. ideo ſubdit̄. Et decor.
Deus enim ipſam in preſenti decorauit.
qꝛ ipſam multiplici gloria illuſtrauit. Fe
cit nanqꝫ miracula in triplici machina re
rum. qꝛ de celo choruſcatio ⁊ fulgur deſcē
dit. ⁊ terremotus magnus extitit. ⁊ prefe
cti filium de inferno ſuſcitauit. Fecit mi-
racula in quadruplici ſubſtantia elemēto
rum. qꝛ ignis extinctus eſt. aqua. qꝛ tem
peſtas ſuꝑ paganos exorta eſt. terra mo-
ta. aer dū eſſet in carcere illuſtratus eſt di
uina luce. Fecit miracula in quintuplici
differentia creaturaꝝ. ſcꝫ in illis que hn̄t
tm̄ eſſe. ſicut in imagine que anulū recipit
⁊ temptatōem fugauit. In illis que hn̄t
viuere. ſicut in capillis qui adinſtar plan
taꝝ viuunt qꝛ creſcunt. Et in illis que ha
bent ſentire. ſicut pꝫ in agno niue candidi
ore. qui iuxta eam ſtare viſus eſt. In illis
que habent diſcernere. ſicut pꝫ in ꝯſtantia
quam corꝑe ⁊ mente ſanauit. In illis que
habent intelligere ſicut in angelis qui ſibi
veſtē in ꝓſtibulo preꝑauerunt. Tercio ē
modo leta. ideo dꝛ. Et ridebit in die nouiſ
ſimo. non dixit in die primo. qꝛ ille eſt di
es ploratus. Sap. vij. Primā vocē om
nibꝫ ſilem emiſi plorās. nec dixit. die me
dio. qꝛ ille dies ē incolatus. ps. Heu mi
hi. qꝛ incolatus meus ꝓlongatus eſt. Sꝫ
dixit in die nouiſſimo. qꝛ ille eſt dies iocū
ditatis ⁊ riſus. Job. viij. Donec impleat̄
riſu os tuū. In hoc g̃ die nouiſſimo ipſa ri
det. qꝛ preter gloriam cōem quatuor ſpeci
ales hꝫ. Primam hꝫ in capite q̄ eſt aure
ola. Exo. xxv. Suꝑ coronam facies alte
ram coronā aureolam. Scdām habet in
ore que eſt ſuauis melodia. Apoca. xiiij.
Cantabant q̄ſi canticū nouum. Terciam
habet in corꝑe que ē veſtis candida. Apo
ca. iij. Ambulabunt mecū in albis qm̄ di
gni ſunt. Quartam hꝫ in ꝓſecutōe que ē
aſſociatio diuina. Apoca. iiij. Hij ſequū-
tur agnū quocunqꝫ ierit. Propter primā
coronam quam hꝫ in capite dixit. Quaſi
ſponſam decorauit me corona. Propter
ſecundā quā habet in ore dixit. Cuius mi
hi organa modulatis vocibꝫ ſonant. Pro
pter terciā quam habet in corꝑe dixit. In
duit me dn̄s ciclade auro ꝯtexta. Prop-
ter quartam quam habet in chriſti aſſocia
tione ait. Ipſi ſum iuncta in celis quē in
terris poſita tota animi deuotione dilexi
⁊ cetera

De eadem Sermo. iij.

Dilectus meꝰ mihi ⁊ ego illi. Cā
tico. ij. Conſuetudo eſt inter ſpo
ſum ⁊ ſponſam ꝙ ſponſus copu
lat ſibi ſponſam per amorem. ⁊ ꝙ ſponſa
ſponſum multipliciter cōmendat. Beata
igit̄ agnes primo gloriat̄ ꝙ xp̄us eam in
ſponſam accepit ⁊ ſibi eā per amorē copu
lauit cū dicit. Dilectus meus mihi. Se
cundo cum multipliciter ꝯmendauit. cū
ſubdit. ⁊ ego illi. Eſt igit̄ ſenſus Dilcūs
meus mihi id eſt incendit me ſibi in ſpon
ſam accipiendo. ⁊ ego illi ſcilicet intendo
ipſum multipliciter commendando.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶Circa primum notãdum ꝙ triplex eſt
deſponſatio. Prima ē carnalis. Johã. ij.
Uocat ſponſum architriclinus ⁊c̃. Alia ē
ſpūalis. ⁊ iſta triplex eſt. Una que fit per
fidei ſignaculum que ↄ̄trahit̃ in baptiſ/
mate. Oſee. ij. Sponſabo te mihi in fide
Alia que fit ꝑ paſſionis ſacramentuꝫ. Et
iſta ↄ̄tracta fuit in xp̄i paſſione. Ibidē.
Sponſabo te mihi in iuſticia et iudicio.
Tunc enim diabolus eſt iudicatus. Jo.
iij. Nunc iudicium ē mūdi ⁊c̃. Alia que
fit ꝑ virginitatis votum. ⁊ iſta ↄ̄trahit̃ in
thalamo ↄ̄ſcientie. Ibidē. Sponſabo te
mihi in miſericordia ⁊ in miſerationibus
Uirginitatem enī̄ ſeruare nō eſt virtutis
hūane. ſed miſeratōnis diuine. ij. Co. xj
Deſponſi enim vos vni viro ⁊c̃. Tercia ē
deſponſatio celeſtis Ozee. ij. Sponſabo
te mihi in ſempiternū. Apo. xxi. Uidi ci/
uitatem ſanctam iherusalem nouam deſ/
cendentem de celo ſicut ſponſam ornataꝫ
viro ſuo. Primam deſponſatōnem. ſ. car
nalem beata agnes reſpuit. q̃ꝛ in luctum
ↄ̄uertit̃. Unde ait. Diſcede a me pabulū
mortis. q̃ꝛ iam ab alio amatore preuenta
ſum. Sap. iij. Felix ſterilis ⁊ incoinqui/
nata ⁊c̃. Scd̓am ſcꝫ ſpūalem habuit tam
ꝑ fidei ſignaculum. vnde ait. Anulo ſuo
ſubarrauit me q̄ꝫ ꝑ paſſionis ſacramētū.
vnde ait. Sanguis eius ornauit genas
meas. q̄ꝫ ꝑ virginitatis votum. vñ dicit
Quem cum accepero virgo ſum. cuꝫ ama/
uero caſta ſum. cum tetigero munda ſum
Terciam ſcꝫ celeſtem hodie aſſecuta fuit
q̃ꝛ hodie celeſtem curiam. i. thalamuꝫ in/
trouit. Can. ij. Introduxit me rex in cel/
lam vinariam. Ubi quideꝫ eſt inter ſpon/
ſum ⁊ ſponſam felix amplexatio. vnde ait
Jam amplexibꝰ eius caſtis aſtricta ſum.
Can. ij. Dextera illius amplexabit̃ me.
Beata ↄ̄iunctio. vnde ait. Jam corpus
eius corpi meo ſociatum eſt. Johã. xvij
Omnes vnum ſint ſicut tu pater in me.
⁊ ego in te. Glorioſa ꝓlis generatio. vñ
ait. Hec dederunt poſt nuptias filij. vbi ꝑ/
tus ſine dolore ſuccedit ⁊ fecūditas quo/
tidiana cumulat̃. Can. iiij. Oēs gemel/
lis fetibus ⁊ ſterilis non eſt inter eas. Ex
tali enī̄ ↄ̄iunctōe reſultat geminus fetus
ſcꝫ glorificatio corꝑis ⁊ anime. vel glori
ficatio in ↄ̄templatōne diuinitatis ⁊ viſi
one humanitatis ¶Scd̓o ſponſum ſuum
multipliciter ↄ̄mēdauit ⁊ maxime a tribꝰ
ſcꝫ a pulcritudine nobilitate ⁊ diuiciaruꝫ
fertilitate. de pulcritudine eius dicit. Cu
ius pulcritudinem ſol ⁊ luna mirantur.
Pulcritudo auteꝫ maxime attenditur in
facie. de pulcritudine autem facie iſtius
ſponſi d̓r. Heſter. xv. Facies tua plena ē
graciaꝝ Dicit auteꝫ Aug. de tri. Pulcra
facies eſt dimenſa pariliter. affecta hilari
ter ⁊ colorata luculenter Habuit igit̃ iſte
ſponſus pulcram faciem. ſ. bene ꝓporcio/
natam Ante incarnatōnem non erat bene
ꝓportionat⁹. q̃ꝛ erat altus nimis. nimis
ꝓfundus. nimis latus ⁊ nimis longus
Tam altus vt nō poſſit attingi. tam pro/
fundus vt nō poſſit videri. tam latus vt
nō poſſit cōprehendi. tam longus vt non
poſſit menſurari Job. xi. Excelſior celo ē
⁊c̃. Sed poſt incarnatōeꝫ eſt ꝓportionata
altitudo ſue maieſtatis vſqꝫ ad noſtram
ſubſtantiam. Phil̃. ij. Exinaniuit ſemet/
ipſum formam ſerui accipiens. Profun
ditas ſue ſapientie vſqꝫ ad hūanā ſtulti/
ciam. j. Coꝝ. j. Placuit deo ꝑ ſtulticiam
p̄dicatōnis ſaluos facere credentes. Lati
tudo ſue potentie vſqꝫ ad noſtrā miſeriā.
Iſa. liij. Deſiderauimus eū deſpectum ⁊
nouiſſimū viroꝝ ⁊c̃. Longitudo eternita
tis dīne vſqꝫ ad noſtre tp̄alitatis menſu/
rā. Gal̃. iiij. At vbi venit plenitudo tp̄is
⁊c̃. Scd̓o eius facies fuit hilarit̃ affecta
nō eī erat litigioſus in ore. ꝑtialis in ope
nō impatiens in ſermone. nō durus in cō
paſſione. nō triſtis in mente. nō turbulen
tus in facie. De his omnibꝰ d̓r Iſa. xlij
Non clamabit neqꝫ accipiet ꝑſonam ⁊c̃.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tercio ei⁹ facies fuit luculenter colorata
Fuit enim candidus ꝓpter virginitatem
que maxime reſultat in carne. rubicũdus
ꝓpter caritatem que maxime feruebat in
mente. Fulgidus ⁊ electus ex milibꝫ ꝓ-
ter maieſtatem que maxime reſultabat ex
diuinitate. Canti. v. Dilectus meus cã
didus ⁊ rubicundus. Secundo ꝯmendat
eum ex nobilitate cum dicit. Qui longe
nobilioꝛ eſt te. ⁊ genere ⁊ dignitate. Eſt
autem ſm grego. nazan. triplex nobilitas
Una cauſat̃ ex imaginis diuine impreſſi
one. Alia ex carnis ꝓpagatione Tercia ex
animi virtute Quantum igit̃ ad diuinita
tem in xp̄o fuit nobilitas imaginis. Col.
j. Que eſt imago dei inuiſibilis. Quan-
tum ad carnẽ fuit in xp̄o nobilitas origi
nis. Roma. j. Qui factus eſt ex ſeie dd̃
ſm carnem. Quantũ ad aĩmam fuit in eo
nobilitas virtutis. Johan. j. Plenũ gr̃a
⁊ veritate. Tercio ꝯmendat ipſum a diui
tiaꝝ plenitudine cum d̃r. Cuius opes nũ
q̃ꝫ deficiũt. cuius diuitie nunq̃ꝫ decreſcũt.
Prouer. viij. Mecũ ſunt diuitie ⁊ gloria
id ẽ diuitie glorioſe. Jlle em̃ ſunt miſerie
iſte glorioſe. qꝛ iſte ſunt ꝑpetue. ille tranſi
torie Jſta differentia ponit̃ Mat. vj. No
lite theſaurizare vobis theſauros in terra.
ſed in celis. vbi neq̃ꝫ erugo neq̃ꝫ tinea de-
molitur. Jſte faciunt hoĩem ſatum. ille fa
melicũ. Jſta differentia ponit̃ Johan. iiij
Ois qui biberit ex hac aqua ſitiet iteruꝫ.
Jſte faciunt hoĩnem locupletem ⁊ glorio
ſum. ille indigentem ⁊ miſeꝝ. Jſta diffe
rentia ponit̃ Apocal. iij. Dicis qꝛ diues
ſum ⁊ locuples ⁊ nullius egeo. ⁊ neſcis
qꝛ miſer es ⁊ miſerabilis. ⁊ ideo ſuadeo
tibi emere a me auꝝ ignitum ⁊ ꝓbatum vt
locuples fias.

De eadem. Sermo. iiij.

Gaudeamus ⁊ exultemus. ⁊ de-
mus gloriam deo. qm̃ venerunt
nuptie agni. ⁊ vxoꝛ agni prepa-
uit ſe. ⁊ datum eſt ſibi vt cooperiat ſe biſſo
ſplendenti ⁊ candido. Apocali. xix. Tres
ꝑſone principales reperiunt̃ in nuptijs.
ſcꝫ paranimphi. ſponſus ⁊ ſponſa. Ad pa
ranimphos autẽ ꝑtinet dulce decantare epi
thalamiũ. Ad ſponſum ꝑtinet preparare
dulce ⁊ nuptiale ꝯuiuium Ad ſponſam ꝑ
tinet ſe decoꝛare per decentem oꝛnatũ. Ad
vtroſq̃ꝫ pertinet ſe preparare per ꝯiugalem
affectum. Et quoniam inter chꝛiſtum et
beatam agnetem ſpũale eſt ꝯtractum ma
trimonium. ideo in ipſo ſpũali matrimo-
nio iſta quattuoꝛ reperiunt̃ que in predcis
verbis denotant̃. Primo enim ex parte
paranimphoꝝ ponit̃ epithalamiũ laudis
cum d̃r. Gaudeamus ⁊ exultemus ⁊c̃.
Eſt autem epithalamiũ canticum quod
in honoꝛe ſponſi ⁊ ſponſe in nuptijs decã
tatur. Et dicitur ab epy quod eſt ſupꝛa ⁊
thalamus eo q̄ ſupꝛa thalamum decan-
tetur. Epithalamium ergo beate agnetis
virginis eſt duplex. Unum eſt in via. ali
ud in patria. De epythalamio eius in vi
a dicit ambꝛoſius. Hanc ſenes. hanc iu
uenes. hanc pueri in via decantant. Neõ
eſt laudabilioꝛ q̃ꝫ qui ab omnibꝫ laudari
poteſt. Quot homines tot preconos qui
martirem predicant dum loquuntur. Jp
ſa igit̃ puella fuit non tantum per etatem
ſed maxime per puritatem. iuuenis ꝑ foꝛ
titudinem ⁊ alacritatem. ſenex ꝑ ſenſus
ac moꝛum maturitatem. Jpſam ergo de-
bent laudare pueri tanq̃ꝫ puram in men-
te ⁊ in intentione. Juuenes tanq̃ꝫ fortẽ ⁊
alacrem in paſſione. Senes tanquaꝫ ma
turam in ſenſu ⁊ in bona conuerſatione.
Epythalamium autem eius in patria ca
nunt ꝑanimphi. id eſt angeli ⁊ alij benedi
centes Sapien. iij. Hec eſt que neſciuit
thoꝝ in delicto. habebit fructum in reſpec
tione animarum ſanctaꝝ. De iſto epitha
lamio quod ſibi decantatur ipſa dicit. A
mo chꝛiſtum ⁊ in cuius thalamum intro
iui. cuius mihi oꝛgana modulatis voci-
bus cantant. Secundo ex parte ſponſi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ponit̃ preparatio ꝯuiuij nuptialis. cũ dr̃.
Uenerunt nuptie agni. De hoc nuptiali
cõuiuio dr̃ Apo. xix. Beati qui ad cenam
nuptiaꝝ agni vocati ſunt. Ex quibꝫ vbis
habetur ꝙ ibi erit plena ſacietas. dulcis
ſuauitas ⁊ eterna ſecuritas. In preſenti
quidem ſacietas habet faſtidium. fames
habet moleſtiam timor ne ſcꝫ alimẽta de/
ficiant habꝫ penam. ideoqꝫ preuidit deus
vt in illo celeſti ꝯuiuio ſit plena ſatietas.
ne ibi ſit moleſtia famis. ĩdo dr̃ nuptiaꝝ.
In nuptijs eñ ꝯſueuerunt omnia abun
dare. Pſal. Satiabor cũ apparuerit glo
ria mea. Sit dulcis ſuauitas ne ſit men/
tis faſtidium. ideo dicit̃ Agni. qui habet
carnes delectabiles ⁊ ſuaues Job. xxxi.
Si nõ dixerũt viri tabernaculi mei quis
det carnibꝫ eius vt ſaturemur. Sit eter/
na ſecuritas vt tollat̃ timor defectionis.
vnde dicit̃ Cena. qr̃ nullũ aliud ꝯuiuiũ
ſibi ſuccedit. Prouer. j. Qui me audierit
ſine timore requieſcet. Tercio ponitur ex
parte ſponſe preparatio ornamenti ſingula
ris. cum dicit̃ Datum eſt ei vt cooperiat
ſe byſſo fulgido ⁊ candido ⁊ veſtibus or
natiſſimis. Habuit quidem ſponſa qua/
tuor genera veſtium ſcꝫ veſtem deauratã.
Pſal. Aſtitit regina a dextris tuis in ve/
ſtitu deaurato. i. criſti anima. que corpus
ſuum texit in veſtitu deaurato. i. in corpe
glorificato. Habuit veſtem variam. Unñ
ſequitur Circũamicta varietate. Ueſtem
albam. Apo. iij. Ambulabunt mecum in
albis. ⁊ habuit veſtem rubeam Iſa. lxiij.
Quare rubrum eſt indumentum tuum.
Iſtas veſtes chriſtus agneti ſue ſponſe
cõmunicauit ſcilicꝫ deauratam veſtem in/
fundendo caritatem. Unde ipſa ait. In/
duit dominus me ciclade auro texta. ps.
Omnis gloria eius filie regis ab intus
in fimbrijs aureis. Variam ornando per
virtutum varietatem Unñ ait ipſa beata
agnes. Circũdedit me vernantibus atqꝫ
choruſcantibus gemmis. Ezech. xvi. ca.
Ueſtiui te diſcoloribꝫ. Ueſtem candidã
decorando per puritatem. in cuius ſignifi
catõne angelus in carcere veſtem candi/
dam ei dedit. Et dedit ſibi veſtem rubeã
eam rubricando ꝑ ſanguinis effuſionẽ ⁊
ſue paſſionis meditatõnem. Unde beata
agnes ait. Sanguis eius ornauit genas
meas. De hac duplici veſte dicit̃ Pro/
uerbioꝝ. vltimo capi. Byſſus ⁊ purpura
indumentum eius. Sed quoniam nobi/
les ſponſe conſueuerunt veſtes ſuas etiã
gemmis ornare. ideo ⁊ ipſa gemmis vir
tutũ erat ornata. quas gemmas habuit
in manu dextera per rectam intentionem.
Unde ait. Dexteram meam cinxit lapidi
bus precioſis. Qui enim facit opera que
vident̃ eſſe virtuoſa. ſed intentõne corru
pta gemmas habet in ſiniſtra. Qui vero
intentõne recta habet in dextera. Math.
quinto capi. Neſciat ſiniſtra tua quid fa
ciat dextera. Secundo ipſas habuit in col
lo. vnde ait. Collum meum cinxit lapidi
bus precioſis. Collum chriſti ſunt predi
catores qui a chriſto capite influentiã re/
cipiunt ⁊ in cetera membra infundũt. Il
li ergo ſunt collum qui tantum predicãt
verbum. Illi ſunt collum lapidibus pre/
cioſis ornatum. qui verbum predicant. ⁊
verba predicationis operibus virtuoſis
exornant. Canticorum. primo capitulo.
Collum tuũ ſicut monilia. Tercio ipſas
habuit in auribus per obedientiam. vnde
ait. Tradidit auribus meis ineſtimabi/
les margaritas. Ille ſimpliciter eſt auris
qui coactus obedit. qui vero ſpontaneus
eſt obediens auris eſt margaritis ornata
Prouerbioꝝ viceſimoquinto capitulo.
Inauris aurea ⁊ margarita fulgens qui
arguit ſapientẽ ⁊ aure obedientẽ. Quar
to eas habuit in toto corpore. Unde ait.
Induit me dominus ciclade auro texta.
⁊ immenſis monilibus ornauit me. Ipſa
enim beata agnes habuit cicladem aureã
id eſt conuerſionem lucidam. ⁊ immenſa

monilia.id eſt lucida ⁊ virtuoſa exempla
Dan.x. Corpus eius q̄ſi criſolitus ¶
Quarto ponit ex parte vtriuſqʒ affectus
copula ꝯiugalis cum dicitur. vxor agni.
In duob⁹ quidem mutuo ꝑticipant.ſcʒ
in ꝯiunctōe cum dicitur.vxor In noīe cū
dicitur agni. Eſt autē in omni matrimo
nio triplex ꝯiunctio. Vna eſt per ꝯſenſum
animoꝝ. Alia ꝑ ꝯiunctionem corporum.
Tercia per indiuiſibilem cohitationē am
boꝝ. Iſta triplici ꝯiunctione eſt ꝯiunctus
chriſtus agneti. ⁊ ipſa ſibi ꝑ mutuā cari/
tatem. Unde ait. Non ergo potero ad cō
tumeliā prioris amatoris alium aſpicere
cum quo ſum caritate ꝯiuncta Canti.v.
Ego meo dilecto. ⁊ dilectus meus mihi
Per nature ꝯformitatem. quia ſicut dici
tur Hebre.ij. Nuſqʒ enim angelos appre
hendit. ſed ſemē abrahe apprehendit. Vn
de ipſa dicit. Iam amplexib⁹ eius caſtis
aſtricta ſum. iam corpus eius corpori meo
ſociatum ē. Per inſeꝑabilitatem. q2 xp̄s
eam ſibi eternaliter copulauit. Ihere.xxj.
In caritate perpetua dilexi te. ¶ Secun
do ꝯmunicāt in nomine. quia ille agnus
⁊ iſta agna. Agnus autem dicitur ab ag
noſcendo. q2 pre ceteris animantib⁹ ma/
trē agnoſcit. Sic xp̄s matrē agnouit ab in
fantia ꝑ humilē obedientie ſubiectionē.
Luce.ij. Erat ſubditus illis. In iuuentu
te ꝑ ſue petitionis adimpletōem. quia ad
preces matris aquam in vinū in nuptijs
ꝯmutauit. In morte ꝑ curam ⁊ ꝓuiſionē
quia ipſam Iohanni ꝯmendauit. Poſt
mortem ꝑ ſui apparitōem. quia vt credit̄
ſibi primo apparuit Sic beata agnes ſpon
ſum ſuū cognīt in vita ꝑ fidē ⁊ deuotōem
Unde ait. Ipſi ſoli ſeruo fidem. ipſi me
tota deuotione ꝯmitto. In morte ꝑ ꝯſtā
tem ꝯfeſſionem. Unde in igne poſita di/
xit. Te ꝯfiteor labijs ⁊ corde. ⁊ totis viſ/
ceribus ꝯcupiſco. Poſt mortē nunc cogno
ſcit per apertam viſionem. Bene dixit er/
go. Ecce iam quod credidi video. qd̄ ſpe
raui iam teneo. ⁊ qd̄ ꝯcupiui amplector.

¶ De ſancto Vincentio martire.

Sermo primus.

Certamen forte dedit illi vt vince
ret Sapiē.x. Inter ceteros mar
tires beatus Vincentius certa/
men forte ſuſtinuit. quod tn̄ fortiter ſupe/
rauit ⁊ vicit. Habuit autem duplex certa ¶
men. Vnum cū valerio epiſcopo. Aliud
ipſe ſolus ſine epiſcopo. Ipſi autem duo
in iuſto certamine tria tela ſuſtinuerūt. ſcʒ
iniuriam carceris. moleſtiā famis. ⁊ mi/
nas mortis. quia dacianus eis mortem
minatus eſt niſi ei cōſentirent. Sed iſta
tria vicerunt ꝑ tria arma que habuerunt.
Nam primū telum vicerunt per leticiam
ſpūalem. Unde dicitur de eis. Valerius
epiſcopus ⁊ leuita vincentius in ꝯfeſſio/
ne fidei alacriter cucurrerūt. Et exemplo
apoſtoloꝝ. de quibus dicitur Actuum.v
Ibant apoſtoli gaudentes ⁊c. ¶ Secun
dum vicerunt ꝑ patientiam ſingularem.
q2 nō murmurauerunt ſed patienter ⁊ for
titer famis moleſtiā tolerauerunt Ecci.ij
In humilitate patientiā habe Tercium
certamen vicerūt per aptam fidei ꝯfeſſio/
nē. Unde eīn vincētius dixit daciano de
mandato valerij. Nephandū apud xp̄ia
nam prudentiā eſſe cognoſce diuinitatis
cultū abnegando blaſphemare ad Ro.x.
Corde credit̄ ad iuſticiā. ore autē ꝯfeſſio
fit ad ſalutē ¶ Secundū certamē ipſe ſo/
lus habuit. in quo certauit viuus ⁊ mor/
tuus. Viuus aūt habuit triplex certamē
Vnū in eculeo. Aliud in ignis incendio.
Terciū in carceris ergaſculo ¶ In eculeo
fecit eū dacianus toto corꝑe diſtendi. di/
ſtentū diuerſis vulnerib⁹ cruciari. crucia/
tū ferreis pectinib⁹ dilaniari. ⁊ carnifices
ad crudelius ſeuiendū verberib⁹ fec̄ vrgeri
Sʒ iſta quatuor tela q̄ ſuſtinuit vicit per
iiij. arma q̄ habuit. Primū fuit volūtas
patendi. Vn̄ dicebat. Hoc eſt qd̄ ſp̄ op/
taui ⁊ votis oībus ꝯcupiui. ij. Corin.xij.